

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra En kristelig Forligelse (1534)

Citation: Helgesen, Poul: "Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab", i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af MARIUS KRISTENSEN, 1932-1948, s. 302. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helgesen05-shoot-idm140287314684256/facsimile.pdf> (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: *Skrifter af Paulus Helie 5. Bind / ved Marius Kristensen. - 1935 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*

Thet giffue Gud fordi att wij ellers haffde retsindige prester aff gudelige och børlige wilkaar, att the for messins skyld haffue een erlig forsyn kand inthet hindre, Saa god war then predickin ther sanctus Paulus gjorde hoss the rwnde Philipper, huar hand haffde skenck och gaffue for syn wmage, som then hand gjorde hoss the gyrige Corinthier for inthet.

Dog att thenne tiidz prester kwnne icke well ligenys sancto Paulo, Fordi hand lerde icke dess myndre att hand fantt wtacknemmelige discipele, men wij sige icke gierne messe eller predicke ænthen, wden wij ere wisse paa sold oc løn.

Men ther som huermand wille nw besinde syn egen gyrighed, oc thet offuerweye, att inghen gjør nw nogett forgæffuis tha kwnne wij lettelige fordrage fattige presters gyrighed.

Wij see i thenne tiid, att Furster wele icke nw samtycke bisper till biscops dømme wden stor beschatting, Nogle bisper wele icke heller samtycke prester til sogner wden skenck oc gaffue, The riige, mectige oc well hørde mett herrene, wele icke tale for the fattige oc fortrøcte, wden thenom giffuis och tilsiiigis guld fede øxn eller haffre.

Till thenne oc all werdsins fordømmelige gyrighed, som er forlang her att bescriffue, ere wij aldelis blinde, Men till the fattige presters gyrighed (om een [F4b] arm liffs biæring scall eller maa kaldis gyrighed) see wij saare skarpelige.

Een portenær, een staaldreng, oc een fyrbøttere haffue i thenne tiid bødre wilkaar, end een fattig prestmand som leyes till messe tieniste, Fordi the haffue bode klede oc føde for theris tieniste, men

En kristelig Forligelse 303

then fattige Cappelan haffuer neppelige kaasten for daglig messe wden hand haffuer lycke til dess bædre herschaff, Jeg besinder att the haffue mest fortørnett Gud, till messins foragt, som lade icke prester bliffue
5 prester, och wære sitt embede liige.

The tagis nw fra Jesu Christi altere, oc settis till att wære fogeder, toldere plaggere oc skattere, oc till anden werdslig handell oc befaling, oc thet giøre the bode mod Gudz oc kirckins low, Nar wij fordi
10 sette the onde prester till rette, oc lade the gode nyde syn skyld oc her effter well præffue thenom som schule frændelis worde prester, tha kand thet lettelige skee, att huess brøst oc meen then hellige oc wschuldige messe er kommen wdi ænthen aff
15 onde presters gyrighed, eller wanwittighe presters wretsindige gudelighed kwnne rettis oc bædris.

Ther som nogre gyrige mend kwnne forliigis om godtz oc rente, siiden er ther gode raad till att reformeere bode messen och huess andett som haffuer
20 icke syne børlige wilkaar iblantt then hellige kirckis klerckerij, The som ere skarpsindige forstaa well, att thet ther søgis effter i thenne tiid, er nogett andett end ænthen Gudz ord, eller messe, oc huo thet icke nw forstaa, ænthen er hand saa ræd att hand taar
25 icke, eller saa groff hand kand icke, eller saa kortt bwnden hand maa icke, eller saa hadtzsk hand will icke forstaed. [G1a]